Noodwater: wat doe je als het kraanwater even niet goed is?

Nederlands kraanwater is goed, en storingen zijn zeldzaam. Toch gebeurt het: een kookadvies na een besmetting, zoals in Utrecht in 2025, of een leidingbreuk waardoor er een dag geen water komt. Met dit stappenplan ben je voorbereid. Hang het binnen in een kastdeur, bij je voorraad.

Altijd eerst: volg je drinkwaterbedrijf, NL-Alert en crisis.nl. Hun advies gaat voor dit plan. Klachten na het drinken van water: bel je huisarts.

1. Leg een voorraad aan

- **3 liter drinkwater per persoon per dag**, voor 3 dagen: 9 liter per persoon. Een gezin van vier heeft dus 36 liter nodig. Reken voor een hond ongeveer 1 liter per dag extra.
- Gekocht water in flessen is het makkelijkst: dicht, koel en donker bewaren, en let op de datum.
- Zelf getapt kraanwater kan ook, in schone flessen of jerrycans die je goed afsluit. Ververs het elke 6 maanden.
- Zet er een pan met deksel, een kookstel met brandstof en zuiveringstabletten bij.

2. Bij een kookadvies

1. Breng het water aan de kook en laat het **minstens 3 minuten** doorkoken. Een waterkoker die vanzelf afslaat is niet genoeg: zet hem een paar keer achter elkaar aan, of kook in een pan.
2. Laat het afgedekt afkoelen in een schone kan. Bewaar het in de koelkast en gebruik het binnen een dag.
3. Gebruik gekookt water voor drinken, tandenpoetsen, eten koken, groente wassen, flesvoeding en ijsblokjes.
4. Douchen en wassen mag meestal wel, met je mond dicht. Volg wat je drinkwaterbedrijf hierover zegt.
5. Is het advies voorbij? Laat elke kraan een paar minuten lopen en gooi ijsblokjes en zelf gekookte voorraad weg.

3. Als er geen water uit de kraan komt

1. Gebruik je voorraad eerst om te drinken. Wassen en de wc kunnen wachten.
2. Kijk op de site of de sociale media van je drinkwaterbedrijf: zij zetten soms tappunten of waterwagens neer.
3. De wc spoel je door met een emmer water uit een andere bron, zoals de regenton.
4. Komt het water terug? Laat de kraan lopen tot het helder is. Bruin of troebel water is meestal roest of los vuil uit de leiding.

4. Water uit een andere bron zuiveren

Alleen als het echt moet, bijvoorbeeld bij een langere storing. Volg dan altijd deze drie stappen:

1. **Helder maken.** Laat het water een uur bezinken en giet het door een schone doek of koffiefilter.
2. **Filteren.** Een filter met een poriegrootte van 0,1 tot 0,2 micron (zoals een keramische kaars of een hollow-fiberfilter) houdt bacteriën en parasieten tegen. Virussen gaan er bij de meeste filters doorheen.
3. **Desinfecteren.** Kook het water 3 minuten, of gebruik zuiveringstabletten op basis van chloor en wacht de tijd op de bijsluiter af. Tabletten met alleen zilver houden water goed, maar doden niet alles snel genoeg.

Wat je er zo niet uit krijgt: chemicaliën, zoals mest, olie of bestrijdingsmiddelen, en zout. Koken en tabletten helpen daar niet tegen; een filter met actieve kool maar een deel. Gebruik nooit zeewater of water uit een sloot langs een akker als je ook ander water hebt.

5. Je waterfilter in de noodkist

- Een zwaartekrachtfilter met keramische kaarsen (zoals Berkefeld of Doulton) of een wandelfilter is handig, maar het is geen vervanging voor een voorraad: het maakt geen water.

- Bewaar reservekaarsen of een reservefilter droog en in de verpakking. Een kaars die nat in de kast ligt, kan gaan schimmelen.
- Een filterkan uit de supermarkt maakt water lekkerder, maar houdt geen bacteriën tegen. In een noodsituatie is die niet genoeg.

Checklist voor je voorraad

- ☐ 9 liter drinkwater per persoon (3 dagen), plus extra voor huisdieren
- ☐ Datum van de laatste keer verversen: _____
- ☐ Pan met deksel, kookstel en brandstof, aansteker
- ☐ Zuiveringstabletten op basis van chloor (houdbaarheid: _____)
- ☐ Schone jerrycan of emmer met deksel
- ☐ Waterfilter en reservefilter, droog bewaard
- ☐ Telefoonnummer en website van je drinkwaterbedrijf: _____
- ☐ Batterijradio of powerbank, om berichten te kunnen volgen

Dit stappenplan is een hulpmiddel en geen officieel advies. Bronnen: adviezen van drinkwaterbedrijven (onder meer Dunea en Vitens), het RIVM en de overheidscampagne Denk vooruit. Meer uitleg, ook over waterfilters, staat op kraanwaterkwaliteit.nl.